

VÁLASZADÓ

2014/9. SZEPTEMBER

Kit terhel a reklámadó?

Részletesen a számlarendeletről

Gyanús adózók – vagyonosodási vizsgálatok

Gépi nyugta: mikor igen, mikor nem?

Kérdések és válaszok

ADÓ
2014

9

Kedves Olvasó!

Az utóbbi hetekben – ahogy mondani szokás – még a csapból is a reklámadó folyt. Nem véletlenül. Augusztus 15-étől hatályba lépett az új közteherről szóló törvény módosított változata, és legkésőbb augusztus 21-én már be is kellett küldeni az adóhatósághoz a bevallásokat és befizetni az előlegeket. Az új adónem nemcsak azért vert fel nagy port, mert a teherrel leginkább sújtott tévécsatorna felvette a kesztyűt a kormánytól, hanem azért is, mert a reklám megrendelőjére is kiterjesztett jogszabály értelmezése rengeteg nehézséget okozott az érintettek körében. Ezt tanúsítják, hogy olvasói kérdések tömkelege érkezett a témában, amelyeket az Adózo szaktörzsünk legjobb tudásuk szerint meg is válaszoltak. Az adónemben tájékozódni kívánóknak ezért a reklámadóról megjelent cikkeink mellett javasoljuk „Kérdések és válaszok” rovatunk áttekintését is, amelyből remélhetőleg a legapróbb részletekre is kielégítő választ kaphatnak.

Az adózók sokaságát érintő kérdést taglal a számlarendelet módosításával kapcsolatos cikkünk is, ráadásul – mint azt e témakörben is igazolják a beérkezett olvasói kérdések – az állandó változtatások közepette rendkívül nehéz kiigazodni a hatályos előírásokban. Ehhez az utóbbi hetekben több írásunkkal is igyekeztek segítséget adni szakértőink.

Néhány éve örökzöld téma a NAV vagyonosodásvizsgálata. Ki válik gyanússá az adóhatóság szemében, kiknek a vagyongyarapodását veszik górcső alá a revizorok? Cikkünkben összefoglaltuk, hogy az adózók milyen ügyletekkel hívják fel magukra az adóellenőrök figyelmét.

Továbbra is csúcsokat döngtetnek a felszámolási eljárások – egyik írásunkból kiderül, hogy céget megszüntetni sem egyszerű; listát készítettünk az ilyenkor elvégzendő teendőkről. Nem csillapodnak a kedélyek a nemrég bevezetett költségvetési átalány körül, időnként szakértők is összekapnak azon, hogy az előírásokból mit hogyan kell értelmezni, van-e ellentmondás a különböző törvények között. Értelmezési nehézségekkel kell megküszdeni azoknál a cégeknél is, amelyek munkaruhát szeretnének adni dolgozóiknak. Egyik írásunkkal minden bizonnyal a segítségükre lehetünk.

„Kérdések és válaszok” rovatunkból ezúttal is szemléztünk nyugdíjjal kapcsolatos kérdést, amelyben olvasónk azt tudakolja, hogy a nyugdíj melletti munkavégzést és járulékfizetést a későbbi járandóságban hogyan honorálja a nyugdíjrendszer. Mit tehet a fuvarozó, ha munkaideje azért járt le, mert menet közben munkaiügyi ellenőrzést kapott? Kilépés esetén hogyan és mikor kell elszámolni a teljesítményeket? Mennyi járulékot kell fizetni, ha valaki gyed mellett ügyvezetést vállal? A mostani VálaszAdóban ezeket a témákat is részletesen kifejti szakértőink.

Finisben a reklámadó bevallása. Fontos! Itt a NAV értelmezése

A reklámadóról megjelentetett több cikkünk után a mostanit a NAV augusztus 15-én közölt tájékoztatója indokolja. Ez utóbbi helyenként cikkeinktől eltérő álláspontot fogalmaz meg, továbbá kitér olyan kérdésekre, amelyekkel eddig nem foglalkoztunk.

Cikkünk a NAV tájékoztatójának elsősorban azon részeire hívja fel a figyelmet, amelyek

fontosak a közelgő bevallási, fizetési kötelezettség szempontjából.

Adóalap saját célú reklám közzététele esetén [Tájékoztató 2.2.2. pont]

Információt kap az adóalany arra vonatkozóan, hogy mit kell adóalagnak tekinteni, ha az adózó saját termékére, árujára, szolgáltatására, tevékenységére, nevére, megjelenésére vonatkozó reklámat tesz közzé (saját célú reklám közzététele).

A Ratv. (2014. évi XXII: törvény) szerint ilyenkor az adó alapja a reklám közzétételevel kapcsolatban közvetlenül felmerült költség, de ehhez további előírást a Ratv. nem tartalmaz.

A tájékoztató szerint a közvetlenül felmerült költség tartalmi meghatározása során az Szt. szerinti közvetlen önköltség fogalma szolgálhat támpontul, ugyanakkor nem feltétlenül azonos azzal. A közvetlenül felmerült költségek körébe tartozik minden olyan költség, amely a közzététellel összefüggésben közvetlenül merül fel a saját reklámat közzétevőnél, például ilyen a reklámanyag költsége, a reklám készítésének, gyártásának, gyártatásának, közlésének költsége, de nem tartozik ide például a valamely mutató alapján felosztott közvetett költség (fűtés, világítás költsége). A közzététel érdekében felmerült költségek részét képezi a beszerzést terhelő előzetesen felszámított áfa is, ha az nem vonható le.

Naptári évtől eltérő üzleti éves adózókra vonatkozó szabály [Tájékoztató 2.4.; 2.6.2. pontok]

Fontos! A korábbi cikkekben levezett állásponthoz képest eltérést tartalmaz a tájékoztató a naptári évtől eltérő üzleti éves adózó 2014. évi adókötelezettségére vonatkozóan.

Bár a Ratv. 7. § (8) bekezdése szerint a naptári évtől eltérő üzleti évet alkalmazó adóalany az adókötelezettséget az adóéve (amely azonos az üzleti évvel) első napján érvényes előírások szerint állapítja meg, a tájékoztató szerint rájuk is irányadó a 2014. évi adókötelezettség megállapítása tekintetében a Ratv. 9. §-a, a 2014. évben kezdődő üzleti évük kezdőnapjától függetlenül. A Ratv. 9. §-a szerint ugyanis a 2014. január 1-je és 2014. december 31-e közötti időszak adóalapjeleit kell figyelembe venni a 2014. évi adóalap, illetve az adó kiszámítása során, és nem az adóévi adó összegét kell megállapítani.

Az adóelőleg alapja és a bevallási kötelezettség eltér, attól függően, hogy a naptári évtől eltérő üzleti éves adóalany rendelkezik, vagy nem rendelkezik augusztus 20-áig lezárt 2013. évi beszámolóval, illetve hogy adóköteles tevékenységét augusztus 20-a előtt vagy azt követően kezdte (kezdi) meg.

2013-ban kezdődő üzleti évről 2014. augusztus 20-áig beszámolóval rendelkező adóalanyoknál az adóelőleg alapját [Ratv. 9. § (2) bekezdés] az adóalany 2013. évi adatai alapján kell meghatározni. (Értelmezésem szerint – bár ezt a tájékoztató nem hangsúlyozza – 2013. évi adatként a beszámolóval lezárt üzleti év adatait kell figyelembe venni, függetlenül attól, hogy a Ratv. vonatkozó előírása az év, és nem az üzleti év kifejezést használja.) Ennek alapján – hasonlóan a naptári évvel azonos üzleti éves adóalanyokkal – az éves adóelőleget kell kiszámítani, és abból a Ratv. hatálybalépésétől számított időszak naptári napjaival arányos rész képezi a ►

fizetendő adóelőleget a folyamatosan működő adóalanyok esetén, amelyet augusztus 21-éig kell bevallani és az 50 százalékát befizetni (az előleg másik felét november 20-áig kell befizetni).

A 2014. augusztus 20-áig lezárt (2013-as) üzleti évről szóló beszámolóval nem rendelkező – naptári évtől eltérő üzleti éves – adóalanyok esetén a 2014. évi adóelőleget a beszámolóval le nem zárt (2013-ban vagy 2014-ben kezdődő) üzleti évre várható adó összegéből kell kiszámítani, a következők szerint:

- Az előleg az éves adónak a Rtv. hatálybalépésétől számított időszak naptári napjával arányos része [Rtv. 9. § (4) bekezdés], ha az adóalany az adóköteles tevékenységét 2014. augusztus 15-e előtt kezdte meg; ekkor az előleget 2014. augusztus 21-éig köteles megállapítani és bevallani, és két egyenlő részletben, a bevallással egyidejűleg és 2014. november 20-áig köteles megfizetni [Rtv. 9. § (3) bekezdés].
- Ha az adóalany az adóköteles tevékenységét 2014. augusztus 14-ét követően kezdte, akkor 2014. augusztus 21-éig nincs adóelőleg-megállapítási, -bevallási és -befizetési kötelezettsége; ekkor a 2014. évi adóelőlegről a bevallást az adóköteles tevékenység megkezdését követő 15 napon kell benyújtani, és két egyenlő részletben – a bevallással egyidejűleg és 2014-ben kezdődő adóév utolsó hónapjának 20. napjáig – kell megfizetni. A tevékenység augusztus 14-ei kezdése esetén az adóelőleg összegének számításánál arányosításra nincs szükség (lehetőség), mert a tevékenység megkezdése a törvény hatálybalépését követő időszak.

Kapcsolt vállalkozások adóalapja [Tájékoztató 2.5. pont]

az adóalapot első lépésben együttesen kell meghatározni. Erre az adóalapra kell az adót kiszámítani, majd azt az egyes adóalanyok adóalapja arányában kell megosztani.

E rendelkezés alkalmazásához a tájékoztatóban megfogalmazódott, hogy mivel a Rtv. 6. § (1) bekezdése nem tartalmaz előírást arra nézve, hogy az együttes adatokból történő számításához az adóév mely napján kell fennállnia kapcsolt vállalkozási viszonynak, az következik, hogy az adóév bármely napján fennálló kapcsolt vállalkozási viszony azt eredményezi, hogy az előzőek szerint kell eljárni, függetlenül attól is, hogy a kapcsolt vállalkozási viszony az adóéven belül hány napig állt fenn, illetve mikor szűnt meg (a szabályozás időbeli arányosításról nem rendelkezik).

Fontos hangsúlyozni azt is, hogy az összeszámlítási szabály csak és kizárólag a reklámadó alanyának minősülő belföldi és/

vagy külföldi kapcsolt vállalkozások vonatkozásában értelmezhető. Az olyan kapcsolt vállalkozás adatait, amely nem alanya a reklámadónak, nem kell összeszámlítani.

A korábbi cikkeinkkel azonosan a NAV is úgy értelmezi, hogy a reklám közzétételének megrendelőjét terhelő adóalapot az összeszámlításnál figyelmen kívül kell hagyni.

A reklám közzétételének megrendelőjére vonatkozó szabályok [Tájékoztató 3.2.; 3.3. pontok]

Megerősíti a tájékoztató is azt a korábbi cikkekben képviselt álláspontot, mely szerint, ha a reklámot közzétevő nem ad nyilatkozatot a megrendelőnek, akkor a megrendelő adóalannyá válik. A Rtv. nem ad definíciót a reklám közzétételének megrendelőjére vonatkozóan, így – a tájékoztató szerint – azt a személyt (szervezetet) kell ilyenek tekinteni, aki (amely) a reklám közzétevőjével szerződést köt a reklám közzétételének megrendelésére. Ha azonban egy reklámügynökség a saját nevében köt szerződést a reklám közzétevőjével az ügyfelét, illetve annak termékét, szolgáltatását népszerűsítő reklám közzétételére, úgy az adóalany megrendelőként a reklámügynökség lesz [Tájékoztató 3.2. pont].

Megrendelő adóalany esetében az adó alapja azon reklámközzététel összesített ellenértékének 2 millió 500 ezer forintot meghaladó része, amely megrendeléshez kapcsolódóan nem rendelkezik a közzétevő nyilatkozatával. A Rtv.-ben foglaltaktól bővebb magyarázatot tartalmaz a tájékoztató arra vonatkozóan, mit kell ellenértéknek, illetve összesített ellenértéknek tekinteni. E szerint ellenérték az áfa nélküli összeg. Összesített ellenérték pedig egy vállalkozás által a Rtv. hatálybalépését követően megrendelt reklámközzétételek alapján az egy adott hónapban kézhez vett számlákon szereplő összesített ellenérték (az adóelszámolás időszaka a számla kézhezvételének hónapja) [Tájékoztató 3.3. pont].

Megerősíti a tájékoztató azt is, hogy a reklám megrendelőjének első ízben 2014. szeptember 22-éig kell megállapítania, bevallania és megfizetnie az adót. Megerősíti a tájékoztató azt is, hogy nem kell adóbevallást benyújtani és adót fizetni, ha az elszámolás hónapjában az összesített ellenérték nem haladja meg a 2 millió 500 ezer forintot.

Új információt tartalmaz a tájékoztató arra az esetre, ha a közzétevő folyamatos szolgáltatásként – például internetes hirdetés megjelentetésével – végzi tevékenységét, és az erre vonatkozó szerződést a Rtv. hatálybalépését megelőzően (például 2014. júniusban) kötötték. Ekkor – függetlenül attól, hogy a számla kiállítása a Rtv. hatályba-

lépése előtt vagy azt követően történik – az ellenérték nem képez adóalapot [Tájékoztató 3–4. pont].

A közzétevő adókötelezettsége, ha nem ad nyilatkozatot [Tájékoztató 3.1. pont]

Új információ a tájékoztatóban, hogy a közzétevő nyilatkozata hiányában az adókötelezettség nem csupán a megrendelőt terheli, változatlanul fennáll a közzétevő adókötelezettsége is az ügyletből származó nettó árbevétel vonatkozásában.

Ez azt jelenti, hogy ha ad nyilatkozatot, úgy az adókötelezettség csak őt terheli, míg a nyilatkozat elmulasztása esetén mind a közzétevő, mind a megrendelő a reá irányadó szabályok szerint köteles teljesíteni adókötelezettségét. A közzétevő adóköteles tevékenységéből származó éves nettó árbevételéből nem hagyható figyelmen kívül az az összeg, amely vonatkozásában nem adott nyilatkozatot (a Rtv. nem tartalmaz erre vonatkozó előírást). Ilyen lehetőséggel csak a kapcsolt vállalkozások élhetnek a Rtv. 6. § (4) bekezdése alapján.

Adóelőleg mérséklése [Tájékoztató 2.6.4. pont]

Fontos felhívni a figyelmet a tájékoztatónak az adóelőleg mérséklésére vonatkozó részére. Eszerint ha az adóalanyról az előző időszak, azaz a 2013. év adatai alapján meghatározott bevallott adóelőleghez képest a tárgyévi (2014. évi) adókötelezettsége számításai szerint kevesebb – vagy akár nulla összegű – lesz, úgy az Art. (2003. évi XCII. törvény) 42. § (2) bekezdésében foglaltak alapján (az adott előlegfizetés esedékességét, azaz augusztus 21-ét megelőzően) adóelőleg-mérséklési kérelemmel élhet. Az Art. szerint ugyanis az adóelőleg módosítását lehet kérni az adóhatóságtól, ha előlegét az előző időszak (év, negyedév, félév) adatai alapján fizeti, és számításai szerint adója nem éri el az előző időszak adatai alapján fizetendő adóelőleg összegét.

Társasági adózást érintő változás [Tájékoztató 3.5. pont]

Felhívja a tájékoztató a figyelmet arra is, hogy a megrendelőnek – nyilatkozat hiányában – növelnie kell az adózás előtti eredményt (vállalkozási tevékenység érdekében el nem ismert költség címen) a reklám közzétételével összefüggésben elszámolt költséggel (így különösen a reklám közzétevőjének vagy a reklám közzétételében közreműködőnek járó ellenértékkel), de legalább a reklám közzétételének szokásos piaci értékével. Ezen előírást a Rtv.-t módosító 2014. évi XXXIV. törvény iktatta a Tao törvénybe [a 3. számú melléklet A) fejezetének 16. ponttal történő kiegészítésével] augusztus 15-ei hatálybalépéssel. E szabály alkalmazásához arra kell felhívni a ►

figyelmet, hogy az el nem ismert költség a reklámadó alapja mellett tartalmazza a havi adómentes 2 millió 500 ezer forintot is, és akkor is e szerint kell eljárni, ha például csak 400 ezer forint az az ellenérték, amelyhez kapcsolódóan a közzetevő nem adott nyilatkozatot.

Pölöskei Pálné okleveles könyvvizsgáló

Olvassa el szakértőink reklámadóval kapcsolatos kérdésekre adott válaszait is!

Reklámadó-bevallás

Reklámadó-bevallás nullásan

Reklámadó

Reklámadó-nyilatkozat

Százezreket érint! Máris módosítják a számlarendeleetet

Máris módosítaná a szaktárca a július 1-jén hatályba lépett számlarendeleetet – derül ki a kormány honlapjáról. A változtatás a számlázóprogramok fejlesztőit és használóit egyaránt érintheti.

Külön előzmények nélkül, 2014. július 1-jén lépett hatályba a számla és a nyugta adóigazgatási azonosításáról, valamint az elektronikus formában megőrzött számlák adóhatósági ellenőrzéséről szóló 23/2014. (VI. 30.) NGM-rendelet (a továbbiakban: számlarendelelet).

Az új számlarendelelet hatálytalanította a közel két évtizeden átívelő 24/1995. (XII. 29.) PM-rendeletet, ami azért tekinthető lényegesnek, mivel a magyar szabályozásban kiemelt szerepük van a formális kereteknek, és ennek a „három és fél” csatornáját tárgyalja a számlarendelelet, nevezetesen:

1. a nyomtatvány felhasználásával kibocsátott nyugtát és számlát,
2. a számlázóprogrammal előállított számlát,
3. a számítógéppel előállított nyugtát, valamint
4. a hatálya alatt kezeli a pénztárgépes és taxaméteres számlát és nyugtát is, amennyiben erről külön rendelkezik.

Az előzőek tükrében érdekesnek tűnik, hogy alig jelent meg a Magyar Közlönyben a számlarendelelet, a kormányzati honlapon már a rendelet újabb módosítási tervezete olvasható. E szerint külön fogalommal egészülne ki a rendelet, mégpedig az adatexporttal, azaz szükségessé tenné a számlázóprogramokat az úgynevezett egységes „adatexport” funkcióval ellátni, ami nem más, mint az adózó által „elektronikus adathordozón tárolt adatoknak az adóhatóság rendelkezésére bocsá-

tása a rendelet 2. számú melléklete szerint és a 3. számú mellékletében meghatározott adatszerkezetben”.

Bár a számlázószoftvereknek jelenleg is meghatározott adatszolgáltatási struktúrájuk van, a tervezet szerinti az újabb igény az informatikai megoldások átalakítását is szükségessé teheti – ugyan nem minden esetben –, de ez feltehetően költségnövekedéssel jár az adózók számára. Ennek nagysága egyelőre nem látható pontosan. Ugyanakkor a becslések szerint ez 16 500 számlázóprogram-fejlesztőt és mintegy fél millió számlázóprogram-használó adózót érinthet. E szerint a számlarendelelet kiegészülne egy újabb követelménnyel, mely szerint a számlázóprogramnak olyan önálló, de programba épített „adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás” funkcióval kell rendelkeznie, amelynek elindításával elvégezhető az adatexport, kétféle módon:

- vagy a kezdő és záró dátum kerül megadásra, és meghatározható adott struktúrában az adott időszakban kibocsátott számlák halmaza, vagy
- a kezdő és záró számlasorszám megadásával meghatározható a tartományba tartozó számlák sokasága.

A módosítás kiváltója az indoklás szerint, hogy az adóhatóság vizsgálati tapasztalata szerint az informatikai nyilvántartásokba a számlázóprogramot készítők gyakran beépítik a visszaélési lehetőségeket. A tapasztalatok szerint a számlázóprogram-szoftverekre vonatkozó elektronikus adatok nélkül nem, illetve korlátozottan ellenőrizhetőek (például a számlázórendszerbe felvett korábbi adatok felülírása, törlése vagy adóeltitkolást segítő programfejlesztések kiszűrése). A tervezet ezért lehetővé tenné egy egységes ellenőrzési adatkimenet biztosítását, melynek érdekében meghatározza, hogy milyen konkrét struktúrában és formátumban kell az adózónak az ellenőrzés során az adóhatóság rendelkezésére bocsátania ezeket az adatokat.

Az előzőek alapján az adóhatóság jogosult a számla kiállítását úgy is ellenőrizni, hogy felügyelet alatt a számla kiállítója próbajellel bocsát ki számlát. Ez nem jelent újdonságot a korábbiakhoz képest, csak a struktúra előírása új. Érdekes módon a gyors módosítás csak 2016-ban lépne hatályba.

A hivatkozott tervezet ugyanakkor nem változtatná meg a 2014. július 1-jén hatályba lépett számlarendeleletben szereplő, a számlázóprogramokra vonatkozó bejelentési kötelezettséget. 2014. július 1-jén ugyanis hatályát veszítette a számlázásról szóló 24/1995. (XI. 22.) PM-rendelet, ami egyébként a számlázóprogramokhoz szükséges megfelelőségi nyilatkozatot írt elő, azaz a programra vonat-

kozó igazolást, mely szerint igazolni kellett, hogy megfelel a szabályozási követelményeknek. E helyett 2014. október 1-jén hatályba lép a 23/2014. (VI. 30.) NGM-rendelet 11. §-a, miszerint a számlázóprogramot felhasználók kötelesek az adóhatósághoz bejelenteni az erre a célra rendszeresített nyomtatványon a számlázóprogram nevét, verziószámát, a fejlesztő cég nevét, adóazonosítóját, a beszerzés vagy használatbavétel időpontját.

A felhasználónak a használatból kivont, használni már nem kívánt számlázószoftvert szintén be kell majd jelentenie az adóhatósághoz. Az ezen időpont előtt beszerzett és még használatban lévő számlázóprogramok esetén a fenti adatokat 2014. november 15-éig kell bejelenteni, vagyis a jelentési kötelezettség nem csupán az újonnan beszerzett programokra vonatkozik. A 2014. október 1-je után beszerzett, illetve használatba vett számlázóprogramok esetén azonban már a 30 napos bejelentési határidőt kell alkalmazni. A használatból való kivonásról szintén október 1-jét követően kell bejelentést tenni. A fentiekből adódik, hogy a lejárt támogatással számlázó programok nem minősülhetnek jogszerűnek, így az ezeket használóknak indokolt felvenni a kapcsolatot a programok fejlesztőivel.

**Szolnoki Béla adószakértő,
könyvvizsgáló**

Vagyonosodási vizsgálat: mindenki gyanús. Ki a leggyanúsabb az idén?

Céget adott el? Tagi kölcsönből finanszírozza vállalkozását? Nagyobb összegeket helyez el magánszámláján? Ezek mellett még számtalan jel lehet, amire felügyelve az adóhatóság vagyonosodási vizsgálatot indíthat. Összefoglaltuk, hogy az idén mire ló a NAV, és mi a vizsgálat menete.

Ha a vagyonosodási vizsgálat fogalmára lennénk kíváncsiak, ezt sehol sem találhatjuk, mivel ez a köznyelvben meghonosodott kifejezés arra az adóellenőrzésre, amely kizárólag a magánszemély vagyongyarapodását vizsgálja. Ilyen jellegű vizsgálatról akkor beszélünk, ha az adóhatóság az szja, az eho, illetve a különadó ellenőrzését rendelte el. A vagyonosodási vizsgálatokra korábban sokan úgy gondoltak, mint a kiemelkedően gazdag emberek eltitkolt, adózatlan jövedelmeire specializálódott vizsgálatra. Ez a tévhit addig élt, míg orvosok, nyugdíjasok, egyetemisták is meg nem kapták az adóhatósági megbízólevelet, így elmondható, hogy ►

a vagyongyarapodási vizsgálatok igen széles kört érintenek, a kiemelten nagy jövedelemre szert tett adózóktól a középössztályig.

Vajon ki kerülhet az adóhatóság látókörébe?

Évről évre más és más kelti fel az adóhatóság figyelmét. A statisztikák alapján az adózók a következő esetekben válhatnak a legkönnyebben a vagyonosodási vizsgálatok alanyává 2014-ben:

- Sorozatos cégaladások miatt a tulajdonosok és az ügyvezetők biztosan számíthatnak vagyonvizsgálatra 2014-ben. Jelenleg ez a legkedveltebb vizsgálati módszer.
- Nagymértékű tagi kölcsönök a vállalkozásban. Lassacskán a vállalkozók kezdenek odafigyelni a tagi kölcsönökre, de az ebből fakadó vagyonvizsgálatok még mindig gyakoriak. Az adóhatóságnak pedig nagyon könnyű dolga van, hiszen a cég társasági adó bevallásában fel kell tüntetni, hogy a rövid lejáratú kölcsönök között szerepel-e tag által befizetett kölcsön.
- Bankszámlára történő folyamatos, nagyobb készpénzes befizetések adózatlan jövedelemből. 2013-tól fontos változás a vagyonosodási vizsgálatokkal kapcsolatban, hogy az adóhatóság előzetes értesítés nélkül – még a vizsgálat megindítása előtt – belenézhet az adózók bankszámláiba. Az ellenőrzésekre való kiválasztás hatékonyságát növeli, hogy a megkeresésre az ellenőrzés megindítása előtt is lehetőség van, így a magánszemélyek banki adatai gyakorlatilag úgy lesznek elérhetők az adóhatóság számára, mint mondjuk az ingatlan- vagy a gépjármű-nyilvántartás adatai.
- Nagy értékű ingatlan vásárlása.
- Nagy értékű gépjármű vásárlása.
- Rosszakaró bejelentése. Az adóhatóság zömében bejelentés alapján indít adóvizsgálatot, így egy kirúgott munkavállaló, volt házastárs vagy más haragos közérdekű bejelentése kapcsán könnyen kiírhatják a vagyonosodási vizsgálatot.
- Más adózó vizsgálata folytán kerül látótérbe. Más személynek, családtagnak nyújtott kölcsön, ajándék esetén.
- Minimálbért valló adózó.
- Tartósan veszteséges egyéni vállalkozó.
- Más hatóság bejelentésére folytatott vizsgálat.

Hogyan zajlik a vagyonosodási vizsgálat?

A jogszabályi háttér az adózás rendjéről szóló törvény biztosítja, amely kimondja, hogy ha az adózó vagyongyarapodásával és az életvitelére fordított kiadásával nincs arányban a bevallott jövedelme, az adóhatóság az adó alapját becsléssel állapítja meg.

Az adóhatóság kizárólag az elévülési időn belül vizsgálódhat, ami 5+1 évet jelent. 2014-ben ez a következőként néz ki: az adóhatóság

a 2008–2013 közötti időszakra írhat ki vizsgálatot, illetve ezt megelőző évekre is, de azokra az évekre nem állapíthat meg adóhiányt, csak vizsgálhatja azokat. Adójogilag 2014. december 31. napján évül el a 2008-es év a magánszemélyek tekintetében.

A vagyonosodási vizsgálatok esetén a bizonyítási teher részben megfordul: az adózónak kell bizonyítani, hogy a vagyonnövekmény legális forrásokból származik, és azok után nem is kellett adózni.

Az adóhatóság kiküldött értesítésén szja-, illetve különadó-vizsgálatra történő felhívás szerepel, és egy időpont a megbízólevél aláírására. Gyakori, hogy már az értesítés postázásával kiküldik a megbízólevelet, ebben az esetben a kézbesítés napja lesz az ellenőrzés kezdetének időpontja. Tehát megbízólevéllel indul az ellenőrzés, és az első személyes adóhatósági találkozáskor a revizor megragadja az alkalmat, hogy feltegyen egy 24 pontból álló kérdéssort.

Ez a vizsgálat alapja, így ennek elkerülése érdekében javasolom, hogy a meghatalmazott vegye át a megbízólevelet, és csak akkor tegyen nyilatkozatot, amikor erre megfelelően felkészült, illetve felkészítették. Kevesen tudják, hogy nyilatkozatot tenni nem kötelező, és a megtagadása nem jár szankcióval, sőt az eljárás során bármikor lehet nyilatkozatot tenni.

Az értesítésben vagy egyes adókötelezettségek ellenőrzése, vagy bevallások utólagos vizsgálata szerepel. Az előbbi esetén bizonylatellenőrzésről van szó, és van időnk a vizsgálatra való felkészülésig. A bevallások utólagos vizsgálata már komolyabb ellenőrzés, ahol adómegállapításra kerülhet sor. Ha az egyes adókötelezettségek vizsgálata során eltitkolt jövedelemre utaló adatokat talál a hivatal, akkor a vizsgálat átfordul a bevallások utólagos vizsgálatává.

A megbízólevél aláírása után a hatóság a bankoktól lekéri a bankszámlákat, a nyilvántartásokban megnézi az ingatlanokat és gépjárműveket, kapcsolódó vizsgálatok során feltárja a magánszemély cégeit és tagi kölcsönöket. A vizsgálatot kiterjesztheti a házastársra, a gyermekeire, illetve az élettársra is.

Kölcsön, hitel felvételére való hivatkozás esetén a kölcsönt nyújtónál kapcsolódó vizsgálatot indíthat az adóhatóság.

Ha az adózó arra hivatkozik, hogy külföldről származó jövedelme, kölcsöne volt, az adóhatóság illetékes szervén keresztül megkeresik a származási ország adóhatóságát, amely vizsgálatot folytat a külföldi kölcsönnyújtás lehetőségéről. Az adóhatóság előtt hitelt érdemlő bizonyítékokkal lehet érvelni.

Szankciók: adóbírság és késedelmi pótlék

Ha a vagyonosodási vizsgálat során az adóhatóság adómegállapítást tesz, az adó utólagos

megfizetésén kívül az adózót még adóbírság (főszabályként az adóhiány 50 vagy 200 százaléka), továbbá késedelmi pótlék (a jegybanki alapkamat kétszerese) terheli. Az adóbírság és a késedelmi pótlék méltányosságból csökkenthető, de az adóhatóság közleménye szerint „ezekben az esetekben kevés méltánylást érdemlő körülmény szokott lenni”.

**dr. Szeiler Nikolett ügyvéd,
adótanácsadó**

AJÁNLÓK:

Megszüntetné cégét? Itt a lista a teendőkről

A naponta százával megszűnő cégek vezetőinek, végelszámolóinak számtalan feladatot, bevallást, határidőt kell teljesíteniük. Összefoglaltuk a végelszámolással kapcsolatos teendőket.

Sokat elárul a gazdaság működéséről, pillanatnyi állapotáról az úgynevezett vállalkozási barométer, azaz hogyan viszonyul az alakuló és megszűnő cégek aránya, helyzete egymáshoz képest. Magyarországon 2013-ban 6,5 százalék volt a cégtörlési index, azaz a törölt vállalkozások cégszámához viszonyított aránya – áll a Bisnode nemzetközi cégminősítő elemzésében. Ennél több vállalkozást csak Szlovákiában és Szlovéniában törölnek. 2012-ről 2013-ra Magyarországon nagymértékben, közel 25 százalékkal nőtt a törölt cégek száma, miközben egyre kevesebb új vállalkozás alakul. Tavaly a megszűnt vállalkozások száma meghaladta a 36 ezret. Magyarország a közép-európai mezőny felső részében található, Szerbiában a legalacsonyabb a cégtörlési index, mivel itt csupán a vállalkozások 0,8 százalékát törölték tavaly.

A megszűnés történhet önszántunkból (végelszámolás, jogutódlással történő megszűnés) vagy külső kényszerrel (például felszámolás, kénysértörles). 2013-ban átlagosan 3 ezer vállalkozás szűnt meg havonta, ami naponta száz cég törlését jelenti. 2014. februárban már több mint 3600 cég megszűnését regisztrálták. A cégek fogyását jelzi, hogy 2013-ban havonta átlagosan 2800 új cégalapításra 3 ezer törlés jutott, míg 2014. januárban és februárban összesen több mint 5500 cégalapításra jutott több mint 6500 törlés. Ahogyan egy cég megszűnetése sem egyszerű, úgy a megújítás sem (tekintettel annak költségeire és következményeire is). A következőkben a végelszámolással foglal-

kozunk, mivel egyre többen járják ennek az útját, sőt szeretnék élni az egyszerűsített végelszámolás intézményével.

Az egyszerűsített végelszámolás a cég jogutód nélküli megszűnésének a legegyszerűbb és leggyorsabb módja. Erre akkor kerülhet sor, ha a cég nem fizetéseképtelen, és a procedúra a végelszámolás bejelentésétől kezdve 150 napon belül befejeződik.

**Szolnoki Béla adószakértő,
könyvvizsgáló**

A teljes cikket itt olvashatja el:

<http://ajanlo.adozona.hu/cegmegszuntetes>

Mikor kell gépi nyugtát adni, s mikor nem? Mutatjuk a részleteket!

Olvasói kérdések tömkelege érkezik szerkesztőségünkhöz azzal kapcsolatban, mikor kell a nyugtaadási kötelezettséget gépi úton teljesíteni, s mikor nem. Cikkünkben összefoglaljuk, milyen rendelkezéseket kell figyelembe venni.

A „gépi úton való teljesítésnek” van egy szoros és egy tágabb értelme. A szoros értelemben a jogszabályi kötelezettséget jelenti, amely a taxiszoftvert használó vállalkozás számára a taxaméter használatát, minden más érintett számára pedig a pénztárgép használatát írja elő. Előbbiről a 49/2013. (XI. 15.) NGM-rendelet (taxaméter-rendelet), utóbbiról pedig a 48/2013. (XI.15.) NGM-rendelet (pénztárgéprendelet) szól. A tágabb értelemben az előzőeken túl magában foglalja a számítógéppel előállított nyugtát is, aminek használata – az előzőekből következően – nem kötelező, csupán lehetőség. Erről a 23/2014. (VI. 30.) NGM-rendelet (számclarendelet) rendelkezik.

(Csak a teljesség érdekében említem meg, hogy a nem gépi kiállítású, azaz a nyomtatvány felhasználásával kibocsátott nyugtára szintén a számclarendelet előírásai az irányadók. Itt jegyzem meg, hogy nyugtát az imént felsoroltakon kívül egyéb módon és formában kibocsátani nem lehet, mert ilyen esetekre az adóigazgatási azonosításra való alkalmasság jogszabályi követelményeit nem lehet értelmezni és alkalmazni.)

Mielőtt a kötelező géphasználattal kapcsolatos tudnivalókra rátérnék, nem árt emlékeztetni a következőkre. A nyugtaadási kötelezettség egyáltalán akkor merül fel, ha az ügyletet teljesítő – az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (Áfa tv.) 165. § (1) bekezdés b) pontja szerint – mentesül a számlakibocsátási kötelezettség alól amiatt, mert ügyfele nem kér számlát. Másik oldalról: ha viszont az érintettnek – akár saját elhatározása, akár jogszabályi kötelezés foly-

tán – már van pénztárgépe, taxamétere, és azt használja annak ellenére is, hogy számlakibocsátás történik, az így előálló kettős bizonylatolás adóhatósági szempontból nem kifogásolható, szankcióval nem sújtható, miként arra a témában közreadott adóhivatali tájékoztató is rámutat (lásd erről a „Tájékoztató a számlával bizonylatolt ügylet adatainak pénztárgépben való rögzítéséről” címet viselő, 2014. április 9-én közzétett s a NAV honlapján jelenleg is elérhető közleményt).

dr. Csobánczy Péter

A teljes cikket elolvashatja itt:

<http://ajanlo.adozona.hu/gepinyugta>

Kinek, milyen munkaruha jár adómentesen? Itt a válasz

Zavarban vannak a munkáltatók, mert az új munka törvénykönyve – a régivel ellentétben – egy szót sem ejt a munkaruháról. Márpedig a legtöbb ipari munkahelyre utcai ruhában be sem lehet lépni, vagy például munkaidejében a hotelportás nem húzhat farmert, az ápolónő nem sürgölődhet kiskosztümben vagy éppen otthonkában. Ráadásul az adószabályok is értelmezésre szorulnak, így jogos az alkalmazott megoldás helyessége iránt érzett aggodalom.

A munka törvénykönyve (Mt.) nem tartalmaz tételes rendelkezést arra vonatkozóan, hogy a munkáltató köteles lenne a munkavállalónak munkaruhát juttatni, de azt előírja [Munka tv. 51. § (1), (2), (4) bekezdés], hogy

- a munkavégzéshez szükséges feltételeket, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeit biztosítani kell, illetve
- a munkáltató köteles a munkavállalónak azt a költségét megtéríteni, amely a munkaviszony teljesítésével kapcsolatban indokoltan merült fel.

Ezen kívül még a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 79. §-a rendelkezik úgy, hogy

- végrehajtási rendelet előírhatja a munka jellegére tekintettel biztosítandó formaruha-juttatást;
- a munka- és formaruha-juttatásra jogosító munkaköröket, az egyes ruhafajtákat, a juttatási időket, valamint a juttatás egyéb feltételeit a kollektív szerződés, ennek hiányában a munkáltató állapítja meg;
- a juttatási idő eltelte után a munka-, illetve formaruha a közalkalmazott tulajdonába megy át.

A szakképzésről, illetve a nemzeti felsőoktatásról szóló törvények a gyakorlati képzésben részt vevő tanulókat, hallgatókat megillető,

tételesen felsorolt juttatások között a munkaruhát is megemlíti.

Surányi Imréné

A teljes cikket elolvashatja itt:

<http://ajanlo.adozona.hu/munkaruhaadomentesen>

Vihar a behajtási költségátalány körül. Ezért hibás a NAV tájékoztatója

Rövid időn belül másodszor foglalkozunk az állami adóhatóság honlapján közzétett behajtási költségátalányra vonatkozó adójogi és számviteli iránymutatásával. A kedélyek továbbra sem csillapodnak.

Előző cikkünkben egy gondolat mentén végigvezettük, milyen kimenetelei lehetnek, ha az adózó a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (KIM) – a Magyar Ügyvédi Kamara megkeresésére kiadott – általános tájékoztatója alapján a NAV honlapján közzétett „A behajtási költségátalány polgári jogi és adójogi (illetve számviteli) megítélése” című tájékoztató szerint jár el.

A tájékoztató rögzíti: „Számviteli szempontból tehát a behajtási költségátalány tartozásnak minősül, ekként szükséges azt tartozásként rögzíteni a kötelezett könyveiben; erre nem csak abban az esetben van szükség, ha a jogosult azt – önkéntes teljesítés hiányában – ténylegesen követelte az adóstól, tekintve, hogy a fizetési kötelezettség a jogszabály alapján a késedelembeesés tényével beáll.”

Bartha Katalin (okleveles adószakértő)

A teljes cikket elolvashatja itt:

<http://ajanlo.adozona.hu/viharbehajtasi>

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Nyugdíjnövelés

2013. évben a nők 40 éves jogosultsági idejére vonatkozó szabályok szerint mentem nyugdíjba, de tovább dolgozom, illetve még szeretnék tovább dolgozni a kereseti korlát figyelembevételével, fizetem a minimálbér után a járulékat (kft.-ben vagyok alkalmazott). Jelenleg a nettó kereset 80 százalékat kapom nyugdíjként. Növelhetem-e a 80 százalékos nettó nyugdíjösszegemet azáltal, hogy tovább dolgozom, vagy ezt csak akkor kérhetem majd, ha betöltöttem az irányadó nyugdíjkorhátárt, a 64,5 évet, és még mindig dolgozom, vagy egyáltalán nem teljesül nálunk a 0,5 százalékos nyugdíjnövelés intézménye, ▶

vagy csak abban az esetben van ez a lehetőség, ha lemondok a nyugdíj folyósításáról? Várom a szakértő válaszát, érdemes-e tovább fizetni a járulékot, tovább dolgozni még négy évig.

SAKÉRTÖNK VÁLASZA:

Ön saját jogú nyugdíjasként folytat keresőtevékenységet munkaviszonyban. Ez alapján az 1997. évi LXXXI. törvény 22/A szakasza értelmében 0,5 százalékos nyugdíjnövelés illeti meg az éves nyugdíjjáradék-alapot képező jövedelme figyelembevételével.

Ez leegyszerűsítve azt jelenti, hogy amennyiben 2014-ben 12 x 101 500 forint = 1 218 000 forint jövedelmet szerez, akkor ez alapján $1\,218\,000 \times 0,5\% / 12 = 508$ forinttal növelhető a havi nyugellátása.

A nyugdíjnövelésre vonatkozó igényt a jövedelem szerzését követő naptári évben lehet benyújtani.

Ez a nyugdíjnövelés nem tévesztendő össze az ugyanezen törvény 21. szakasza szerinti nyugdíjnöveléssel. Erre az a személy jogosult, aki az öregségnyugdíj-korhatárt betöltve a nyugellátás igénybevétele nélkül dolgozik tovább. Az érintett várható nyugellátása minden naptári nap után 0,5 százalékkal növekedik.

Széles Imre
társadalombiztosítási szakértő

Ellenőrzés során lejár a munkaidő

Egyik cégünk fuvarozó, és a kérdésünk a következő: mi a teendő abban az esetben, ha a tehergépkocsi menet közben ellenőrzést kap, ami másfél órán át tartott, és a dolgozónak időközben lejárt a munkaideje? Hogyan járjunk el a dolgozóval szemben helyesen számfejtésileg?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA:

A munkaidőt a munkáltató határozza meg. (A rendes munkaidő, illetve a munkaidő-beosztás szabályai a munka törvénykönyve (Mt.) 96. §-ában találhatók.) Annak eltérése, túllépése jellemzően nem köthető tevékenységekhez, így annak nincs jelentősége, hogy a napi előre meghatározott munkaidőt a munkáltató miért lépi túl, esetünkben azért, mert éppen valamilyen ellenőrzés alatt állt a munkavállaló.

A munkaidő-nyilvántartási kötelezettség teljesítése során biztosítani kell a dokumentumok – jelenléti ív, munkaidő-beosztás, munkaidőre vonatkozó megállapodások – meglétén túl azok formai, tartalmi követelményeit, valóságosságát és a kifizetett munkabérekkel történő összevetését.

A követelmények sérülnek, ha a munkaidő-nyilvántartásból nem állapítható meg a teljesített rendes és rendkívüli munkaidő.

A jelenléti ív és a munkaidő-nyilvántartás következképpen nem azonos dolog. A munkaidő-nyilvántartás tartalmazza munkavállaló rendes és rendkívüli munkaidővel kapcsolatos adatait, a távollétet, annak okát és a pótlékkal érintett munkaidőelemeket is.

A munkaügyi ellenőrzés során ellenőrzik a munkáltató egyéb nyilvántartásait, dokumentumait is, amelyek alkalmasak a szükséges munkaidőelemek megállapításához.

A munkaidő-nyilvántartás ellenőrzése számos esetben kapcsolódik a munkabér-kifizetés szabályszerűségének ellenőrzéséhez, hiszen a munkabér-elszámolás alapja a munkavállaló által teljesített munkavégzés és annak törvényi besorolása.

Következképpen azt is ellenőrzik, hogy a munkaidő-nyilvántartásban feltüntetett munkavégzés ellenértékét a hatályos szabályoknak megfelelően fizették-e meg.

A munkaidő-nyilvántartási kötelezettség ellenőrzése során a dokumentumok, jelenléti ív, munkaidő-beosztás, munkaidőre vonatkozó megállapodások meglétén túl azok valóságosságát is nézik, összevetve a kifizetett munkabérekkel.

Ennek során az előzetesen közölt munkaidő-beosztástól történő legkisebb eltérés is rendkívüli munkavégzésnek minősül, és így ehhez kapcsolódó bérfizetést indokol. Esetünkben is erről van szó, mivel a munkavállaló a napi munkaidején felül végez munkát. Rendkívüli munkaidő

- a) a munkaidő-beosztástól eltérő,
- b) a munkaidőkereten felüli,
- c) az elszámolási időszak alkalmazása esetén az ennek alapjául szolgáló heti munkaidőt meghaladó munkaidő, továbbá
- d) az ügyelet tartama. (Mt. 107. §)

A rendkívüli munkaidő díjazása az Mt. 143. §-a alapján történik.

(1) A munkavállalót a (2)–(5) bekezdés szerinti ellenérték a rendes munkaidőre járó munkabérén felül illeti meg.

(2) A munkavállalónak 50 százalékos bérpótlék vagy – munkaviszonyra vonatkozó szabály vagy a felek megállapodása alapján – szabadidő jár

- a) a munkaidő-beosztás szerinti napi munkaidőt meghaladóan elrendelt rendkívüli munkaidőben,
- b) a munkaidőkereten felül vagy
- c) az elszámolási időszakon felül végzett munka esetén.

(3) A szabadidő nem lehet kevesebb az elrendelt rendkívüli munkaidő vagy a végzett munka tartamánál, és erre az alapbér arányos része jár.

(4) A munkaidő-beosztás szerinti heti pihenőnapra (heti pihenőidőre) elrendelt rendkívüli munkaidőben történő munkavégzés

esetén 100 százalékos bérpótlék jár. A bérpótlék mértéke 50 százalékos, ha a munkáltató másik heti pihenőnapot (heti pihenőidőt) biztosít.

(5) Munkaszüneti napra elrendelt rendkívüli munkaidőben történő munkavégzés esetén a munkavállalót a (4) bekezdés szerinti bérpótlék illeti meg.

(6) A szabadidőt vagy a (4) bekezdés szerinti heti pihenőnapot (heti pihenőidőt) legkésőbb az elrendelt rendkívüli munkaidőben történő munkavégzést követő hónapban, egyenlőtlen munkaidő-beosztás alkalmazása esetén legkésőbb a munkaidőkeret vagy az elszámolási időszak végéig kell kiadni. Ettől eltérően munkaidőkereten felül végzett munka esetén a szabadidőt legkésőbb a következő munkaidőkeret végéig kell kiadni.

(7) A felek megállapodása alapján a szabadidőt legkésőbb a tárgyévet követő év december 31. napjáig kell kiadni.

Juhász Tibor okleveles nemzetközi és ellenőrzési adószakértő

Gyed-gyes-ügyvezetés

Szeretném megtudni a gyermeknevelési célú fizetés nélküli szabadság alatt gyed és később gyesfizetés fennállhat-e úgy egy tb-kifizetőhelyi foglalkoztatónál (nyolcórás munkaviszony volt, és a gyermek most 22 hónapos), hogy emellett egy működő kft.-ben vezető tisztségviselői munkát végeznek munkaviszonyban vagy személyesen közreműködő tagként – ez még nem eldöntött –, illetve milyen minimális összeggel és járulékvonatokkal kell számolni a két esetben.

SAKÉRTÖNK VÁLASZA:

A gyermek egyéves kora után időkorlátozás nélkül lehet munkát végezni akár gyed, gyes mellett is. Erre tekintettel a fenti esetben ellátható az ügyvezetői feladat az ellátások folyósítása alatt.

1. Munkaviszonyban ellátott ügyvezetői tevékenység.

Ez esetben a nyugdíjjáradék, az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék alapja, valamint a társas vállalkozás által fizetendő szociális hozzájárulási adó alapja a munkaviszonyból származó jövedelem, amelynek napi nyolcórás foglalkoztatás el kell érnie legalább a minimálbért. (Minimálbér: havi 101 500 forint, legalább középfokú végzettséget igénylő tevékenység esetén pedig a garantált bérminimum, azaz havi 118 000 forint – középfokú végzettségnek minősül a szakmunkásiskola is.)

Ha az ügyvezetői feladatokat el lehet látni napi nyolc óránál kevesebb időben, akkor a járulékfizetés, valamint a szociális hozzájárulási adó

rulási adó alapjául vett jövedelem kevesebb lehet a fentiekben meghatározott minimálbérnél. A részmunkaidős foglalkoztatás esetén a nyugdíj járuléka, az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járuléka és a szociális hozzájárulási adó minimális alapja a részmunkaidővel arányosítottan csökken.

1. Társas vállalkozói jogviszonyban ellátott ügyvezetői tevékenység.

A gyed folyósítása alatt csak a tényleges jövedelem után kell megfizetni a járulékokat és a szociális hozzájárulási adót.

Gyesfolyósítás esetén a nyugdíj járuléka alapja havonta legalább a minimálbér, az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járuléka alapja havonta legalább a minimálbér másfélszerese. A biztosított ügyvezető után meg kell fizetni a szociális hozzájárulási adót is. Szociális hozzájárulási adó alapja legalább a minimálbér 112,5 százaléka.

dr. Radics Zsuzsanna tb-szakértő

Bér/munkaügy – igazolások kiadása, bér kifizetése

Két munkaügyi kérdésben kérném a segítségüket.

1. Egy cégnél teljesítménybérrel kombinált elszámolást alkalmaznak. Nem az egyén teljesítményét mérik, hanem üzemként összevontan. Mivel csak a hónap végén derül ki a csapat tényleges teljesítése, a hónap közben kilépő dolgozóknál az a gyakorlat, hogy aláíratnak a munkavállalóval egy papírt, miszerint a bér kifizetése/igazolások kiadása – az Mt.-ben foglalt határidőtől függetlenül – a normál menetben szokásos időpont, vagyis a tárgyhót követő 10. nap. A kérdésem csak annyi lenne: valóban jogszerűen megállapodhat a munkáltató a dolgozóval erről?

2. A hó végi fizetési jegyzékek kiosztásra kerülnek, de az átvétel igazolása nem a jegyzék egy második példányán, a dolgozó által történik, hanem a csoportvezető ír alá egy adatok nélküli, csak a munkavállalók nevét tartalmazó listát. Helyes ez az eljárás?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA:

Az első kérdés kapcsán: az Mt. 80. § (2) bekezdése szabályozza, hogy a munkaviszony felmondással történő megszüntetésekor leg-

később az utolsó munkában töltött naptól, egyébként legkésőbb a munkaviszony megszűnésétől számított ötödik munkanapon a munkavállaló részére ki kell fizetni a munkabérét, egyéb járandóságait, valamint ki kell adni a munkaviszonyra vonatkozó és egyéb jogszabályokban előírt igazolásokat.

A 85. § nem zárja ki annak lehetőségét, hogy a felek ettől eltérően állapodjanak meg.

A 157. § (1) bekezdése alapján a munkabért a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig ki kell fizetni. A 165. § szintén nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy a felek megállapodása ettől eltérjen.

Azaz jogszerű az első kérdésben foglalt felek közötti megállapodás.

A második kérdéssel összefüggésben: a fizetési jegyzék csoportvezető által történő aláírásával – ha jól értelmezem – csak az lesz igazolva, hogy kiosztásra került az irat, de az nem, hogy azt a munkavállaló át is vette.

Az Mt. 155. § (2) bekezdése alapján a kifizetett munkabér elszámolásáról a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig írásbeli tájékoztatást kell adni. Ezen tájékoztatásnak olyannak kell lennie, hogy a munkavállaló az elszámolás helyességét, a levonások jogcímét és összegét ellenőrizni tudja. Éppen ezért lényeges, hogy a munkáltató – esetleges jogvita, illetve ellenőrzés esetén – bizonyítani tudja annak átadását is.

**dr. Hajdu-Dudás Mária ügyvéd,
munkajogász**

Építőipari fordított áfa

Építőipari engedélyköteles kivitelezés esetén (áfakörös adóalany partnerek között) az alvállalkozói munkadíjak számlázása fordított áfa szerint történik. Lehetséges-e a felhasználásra kerülő anyagok áfás számlázása, ha a megrendelő (fővállalkozó) és az alvállalkozó külön szerződésben állapodik meg az anyagok szállításáról és külön a szolgáltatások (építési-szerelési szolgáltatások) nyújtásáról. Ebben az esetben ez utóbbi természetesen maradna fordított áfa.

SAKÉRTÖNK VÁLASZA:

Az Áfa-tv. 142. § (1) bekezdése b) pontja alapján az építési hatósági engedélyhez vagy építési hatóság tudomásulvételi eljárásához

kötött építési-szerelési és egyéb szerelési munkák – belföldi adóalanyok közötti szerződések esetén és a hivatkozott paragrafusban részletezett további feltételek mellett – fordítottan adóznak, azaz az áfát a megrendelő fizeti.

Az alvállalkozó által ezzel összefüggésben felhasznált anyagok – ahogyan arra kérdésében ön is utalt – az adott szolgáltatás értékebe épülnek be (a szolgáltatások bekezdésének meghatározására is érvényesek az Szt. 47. §-ában rögzítettek).

Jelen esetben ezek a szolgáltatások – az alvállalkozó által felhasznált anyagok értékével együtt – fordítottan adóznak.

Ugyanakkor nincs akadálya annak, hogy a fővállalkozó anyagot vásároljon a vele egyéb ügyletekben is szerződésben álló vállalkozástól – például az kereskedelmi tevékenységet is folytat, vagy elfekvő készlettel rendelkezik az adott termékből.

Abban az esetben, ha a fővállalkozó építési és egyéb anyagokat vásárol – adott esetben akár az egyébként fordítottan adózó építési munkák későbbi céljaira –, azaz az ügyletek (termék beszerzése és a szolgáltatás, aminek érdekében felhasználásra kerül) elválnak egymástól, úgy a beszerzés nem tartozik az Áfa-tv. 142. §-ának hatálya alá, az általános szabályok szerint adózik, és az adólevonási jogot a beszerző az áfatörvény 120–121. §-ában előírtak figyelembevételével gyakorolhatja.

Tekintettel arra, hogy a szóban forgó anyagok szállítója az építkezésben alvállalkozóként szerepel, a kérdésben említett külön szerződéseken túl, az Art.1. § (7) bekezdésében előírtakra figyelemmel (miszerint a szerződéseket, ügyleteket valódi tartalmuk szerint kell minősíteni), illetve a 2. § rendelkezéseinek (rendeltetésszerű joggyakorlás az adójogviszonyokban) megfelelően kell eljárniuk.

Ennek megfelelően az anyagvásárlásról, illetve az alvállalkozó által nyújtott szolgáltatásról kibocsátott számlák teljesítési és kiállítási dátuma lehetőleg ne essen egybe – főként ha a szóban forgó alvállalkozó a tőle vásárolt anyagot fogja majd munkája során felhasználni. Ezzel elkerülhető, hogy az adóellenőrzés során az ügyleteket a hatóság átminősítse, és a feleknél adóhiányt, illetve jogosulatlanul levont adót állapítson meg.

Sinka Júlia adó- és számviteli tanácsadó

Kiadó: Kiadja a HVG Kiadó Zrt.,

1037 Budapest, Montevideo utca 14. Telefon: (+36 1) 436-2001 (HVG központ), Fax: (+36 1) 436-2014, E-mail: adozona@adozona.hu

Termékmenedzser: Vörös Tünde

Felelős kiadó: Kékesi Zsuzsa, online divízióvezető